

Yhteistyösopimus Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen kehittämistyön yhteensovittamisesta

1. Sopimuksen tarkoitus

Sopimuksen tarkoituksena on, että sopijapuolet selventävät vastuualueitaan maailmanperintöasioissa ja sovittavat yhteen voimavaransa ja asiantuntemuksensa Merenkurkun saariston maailmanperintöalueen (jäljempänä ”maailmanperintöalue”) pitkäjänteiseen ja kustannustehokkaaseen kehittämistyöhön

- sovittamalla yhteen valtion ja kuntien vuotuisen markkinointiin, asiakaspalveluun, infrastruktuuriin, opetukseen, koulutukseen ja muihin kehittämistoimenpiteisiin suunnatun rahoituksen
- huolehtimalla siitä, että asiakaspalvelu ja markkinointi toteutetaan tarkoituksenmukaisesti ja vakaalla rahoituspohjalla.

2. Sopijapuolet

- Mustasaaren kunta
- Korsnäsin kunta
- Maalahden kunta
- Vaasan kaupunki
- Vöyrin kunta
- Metsähallitus Luontopalvelut

Liitteessä 1 kuvataan, miten vastuu maailmanperintöasioissa jakautuu eri sopijapuolten kesken sekä mitkä muut toimijat ovat keskeisiä maailmanperintötyössä.

3. Sopijapuolten Merenkurkun maailmanperintö ry. -yhdistyksen kautta rahoittama toiminta

Merenkurkun maailmanperintö ry. -yhdistys on toiminut vuoden 2012 alusta lähtien (julkisista hankinnoista annetussa laissa tarkoitettuna) sopijapuolten sidosyksikkönä. Toiminnan kohderyhmiä ovat maailmanperintöalueen kuntien asukkaat ja kävijät. Yhdistys laatii vuosittain syksyllä toimintasuunnitelman tämän sopimuksen mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi. Yhdistyksen jäsenet voivat tilata yhdistykseltä taloudellista korvausta vastaan myös muita kuin tässä sopimuksessa mainittuja palveluja. Yhdistys avustaa sopijapuolten maailmanperintöalueen hallintosuunnitelmaan, kehittämisstrategiaan ja kansalliseen maailmanperintöstrategiaan sisältyvien velvollisuuksien toteuttamisessa.

Yhdistyksellä on palkattu toiminnanjohtaja, hänen esimiehenä toimii hallituksen puheenjohtaja. Hallituksen puheenjohtajuus on kiertävä Mustasaaren kunnan, Vaasan kaupungin ja Metsähallituksen kesken. Varapuheenjohtajuus on kiertävä muiden kuntien kesken. Puheenjohtajakausi on kaksi vuotta.

Yhdistyksen jatkuvaan toimintaan kuuluu

- tiedon levittäminen Merenkurkun saariston maailmanperintöalueesta ja sen käyntikohteista, palveluista ja paikallisista tapahtumista (verkkosivut, sosiaalinen media, viestimet, painotuotteet, messut)

- maailmanperintöalueen asiakaspalvelupisteiden koordinointi ja kehittäminen kaikissa maailmanperintökunnissa (kohdassa 4 mainitut asiakaspalvelupisteet)
- maailmanperintöalueen markkinoinnin suunnittelu ja osallistua markkinointitoimenpiteisiin vuosittain sovittavalla tavalla Visit Vaasan kanssa
- asiakaspalvelupuhelimen, sähköpostiosoitteen, verkkosivujen ja valittujen sosiaalisten medioiden ylläpito
- maailmanperintöportin asiakaspalvelun järjestämisen koordinointi
- näyttelyjen kehittäminen, suunnittelu ja toteuttaminen sekä vastuu Maailmanperintöportin toiminnan kehittämisestä yhdessä Mustasaaren kunnan ja Metsähallituksen kanssa
- maailmanperintöaluetta käyntikohteena koskevan vuotuinen koulutustoiminnan järjestäminen muun muassa asiakaspalvelun henkilöstölle, oppaille, opettajille ja matkailuyrittäjille
- vastuu maailmanperintöalueen tieopasteiden sekä käyntikohteissa ja satamissa sijaitsevien pääinfotaulujen sisällöstä ja ulkoasusta; opasteiden investointi- ja kunnossapitokustannuksista vastaa asianomainen kunta tai Metsähallitus sopimuksen mukaisesti (ks. myös kohta 5)
- kävijöiden ja asiakaspalautteen seurantaan osallistuminen yhdessä Metsähallituksen kanssa
- vastuu Merenkurkku-logon käytöstä matkailumuistojen sekä muiden maailmanperintötuotteiden että -palveluiden yhteydessä
- aktiivisen hanketoiminnan harjoittaminen eri toimijoiden kanssa koko maailmanperintöalueella
- erilaisten hankkeiden osarahoitus
- osallistuminen tapahtumiin maailmanperintökunnissa sekä niiden alullepano ja järjestäminen

Sopijapuolten vuosittaiset osuudet vuodesta 2019 yhdistyksen jatkuvasta toiminnasta ovat seuraavat:

- Metsähallitus Luontopalvelut 41 400 euroa
- Vaasa 29 500 euroa
- Mustasaari 24 850 euroa
- Maalahti 6 730 euroa
- Vöyri 6 730 euroa
- Korsnäs 4 660 euroa.

Osuudet tarkastellaan elinkustannusindeksiin joka viides vuosi ja muutetaan sopimuksen mukaan sopijapuolten kesken.

4. Asiakaspalvelu ja näyttelyt

Merenkurkun maailmanperintö ry. huolehtii siitä, että asukkaiden ja kävijöiden saatavilla on olennaista tietoa vähintään yhdessä paikassa kussakin kunnassa sekä maailmanperintöalueen verkkosivuilla, ja koordinoi maailmanperintöalueen miehitettyjen asiakaspalvelupisteiden toimintaa.

Pääasialliset asiakaspalvelupisteet ovat

- Vaasan seudun matkailutoimisto
- Maailmanperintöportti Raippaluodon sillan kupeessa.

Liitteessä 2 olevasta kartasta käyvät ilmi kaikki nykyiset paikat, jotka tarjoavat tietoa maailmanperintöalueesta. Vaasan seudun matkailutoimisto ja kirjastot tarjoavat maailmanperintöaluetta koskevaa tietoa ympäri vuoden. Muut paikat ovat avoinna ainakin kesäkaudella. Raippaluodon sillan kupeessa sijaitseva Maailmanperintöportti on maailmanperintöalueen opastuskeskus, joka antaa tietoa maailmanperintöalueen kaikista käyntikohteista. Maailmanperintöportissa on myös maailmanperintöalueen arvoja esittelevä näyttely. Yhdistyksen toiminnanjohtajan päätoimipiste on Maailmanperintöportissa, ainakin kesäkaudella.

Vaasan kaupunki vastaa maailmanperintöalueen geologisia, biologisia ja kulttuuriarvoja esittelevästä Terranovan luonnontieteellistä näyttelystä Pohjanmaan museossa. Kaikkia näyttelyitä ja asiakaspalvelupisteitä kehitetään ja ylläpidetään, että ne muodostavat kokonaisuuden ja täydentävät toisiaan.

Tilakustannuksista ja työntekijöiden palkkakustannuksista vastaa kunkin asiakaspalvelupisteen vastuutaho. Toiminnanjohtajan toimiston vuokran maksaa Merenkurkun maailmanperintö ry.

5. Yhteistyö infrastruktuurin kehittämisessä

Kunnat ja Metsähallitus laativat yhdessä asianomaisten maan- ja vesienomistajien kanssa ohjelman maailmanperintöalueen kävijöitä palvelevan infrastruktuurin kehittämisestä ja kunnossapitovastuun jakamisesta. Sekä investointeihin että kunnossapitoon haetaan yhdessä ulkopuolista rahoitusta.

6. Yhteistyö maailmanperintöopetuksen kehittämisessä

Kunnat huolehtivat siitä, että maailmanperintöä koskeva tietämys sisältyy kuntien opetussuunnitelmiin. Metsähallitus ja kunnat huolehtivat siitä, että seudun koulujen maailmanperintöopetuksen tukena on maailmanperintöaluetta käsittelevää tarkoituksenmukaista tietoa-aineistoa ja näyttelyjä.

7. Sopimuksen voimassaolo

Sopimus tulee voimaan 1.5.2018 ja on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen sisältöä voidaan muuttaa sopijapuolten yksimielisellä päätöksellä. Sopijapuoli voi omalta osaltaan irtisanoa sopimuksen maaliskuun loppuun mennessä, jolloin irtisanominen tulee voimaan seuraavan vuoden alussa. Jos sopijapuoli irtisanoa sopimuksen omalta osaltaan, kyseinen sopijapuoli osallistuu hankkeisiin, joihin se on sitoutunut hankkeen päättymiseen saakka.

8. Aiemman sopimuksen irtisanominen

Tämä sopimus korvaa vuonna 2012 tehdyn aiemman yhteistyösopimuksen.

Henrik Jansson
aluejohtaja
Metsähallitus Luontopalvelut

Susanna Lindeman
maailmanperintökoordinaattori
Metsähallitus Luontopalvelut

Tomas Häyry
kaupunginjohtaja
Vaasan kaupunki

Rurik Ahlberg
kunnanjohtaja
Mustasaaren kunta

Mats Brandt
kunnanjohtaja
Maalahden kunta

Jenny Malmsten
hallintojohtaja
Maalahden kunta

Christina Bässar
kunnanjohtaja
Korsnäsin kunta

Caroline Westerdahl
talouspäällikkö
Korsnäsin kunta

Mikko Ollikainen
kunnanjohtaja
Vöyrin kunta

LIITE 1. Maailmanperintökohteen organisaatio ja tärkeät toimijat

1. Sopijapuolten rooli maailmanperintötyössä

Metsähallitus

Metsähallituksella on maailmanperintöalueen hallintoa ja kehittämistä koskeva koordinoituvastuu. Hallintovastuun perusteella Metsähallitus ylläpitää paikallisten toimijoiden yhteistyöfoorumia (Merenkurkun saariston maailmanperintöneuvottelukunta) ja yhteistyöryhmää Korkearannikon kanssa, valmistelee maailmanperintöaluetta koskevan hallintosuunnitelman, vastaa maailmanperintöalueen kehittämisstrategian seurannasta sekä maailmanperintöalueen merkitystä ja arvoja koskevista tiedoista, huolehtii raportoinnista Unescon Maailmanperintökeskukselle ja hoitaa yhteyksiä muihin maailmanperintökohteisiin, ympäristöministeriöön ja opetusministeriöön. Nämä tehtävät rahoitetaan ympäristöministeriön Metsähallitukselle vuosittain jakamista määrärahoista.

Metsähallitus vastaa myös maailmanperintöalueeseen kuuluvien valtion luonnonsuojelualueiden hoidosta ja suojelusta, mukaan lukien niiden retkeilyyn liittyvistä rakenteista ja kävijöille suunnatusta tiedotuksesta. Maanomistajan luvalla Metsähallitus voi hoitaa näitä tehtäviä myös yksityisillä luonnonsuojelualueilla. Metsähallitus pyrkii yhteistyössä kuntien, osakaskuntien, yhdistysten ja yksityisten maanomistajien kanssa luomaan tarkoituksenmukaisia retkeilypalveluja koko maailmanperintöalueella.

Maailmanperintöalueen kunnat

Kunnat ylläpitävät maailmanperintöalueella sekä kävijöille että asukkaille tärkeää infrastruktuuria, kuten satamia, väyliä ja uimarantoja. Kunnat kehittävät suoraan tai välillisesti maailmanperintöalueen eri toimijoiden kanssa yhteistyössä maailmanperintömatkailua sekä luovat erilaisille yrityksille ja yhteisöille edellytyksiä palvelujen tarjoamiseen ja toiminnan harjoittamiseen maailmanperintöalueella. Kunnat tukevat maailmanperintömatkailun kehittämistä ja osallistuvat asiakaspalveluun levittääkseen tietoa maailmanperintöalueesta. Kunnat ottavat maailmanperinnön huomioon maankäytön suunnittelussa ja ohjauksessa, koululaitoksessa ja aikuiskoulutuksessa, elinkeinoelämän kehittämisessä, luonnonsuojelualueiden ulkopuolisessa infrastruktuurissa sekä markkinoinnissaan.

2. Muiden keskeisten toimijoiden päätehtävät maailmanperintötyössä

Vaasan seudun Matkailu Oy

Päävastuussa seudun ja maailmanperintöalueen kansallisesta ja kansainvälisestä markkinoinnista, ensisijaisena kohteena potentiaaliset kävijät.

Merenkurkun saariston maailmanperintöneuvottelukunta

Metsähallitus on kutsunut koolle alueellisen *Merenkurkun maailmanperintöneuvottelukunta* -yhteistyöfoorumin, joka aloitti toimintansa keväällä 2007. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat maanomistajia, yhdistyksiä, laitoksia, kuntia ja viranomaisia. Neuvottelukunnan keskeisenä tehtävänä on koordinoita alueen toimijoiden

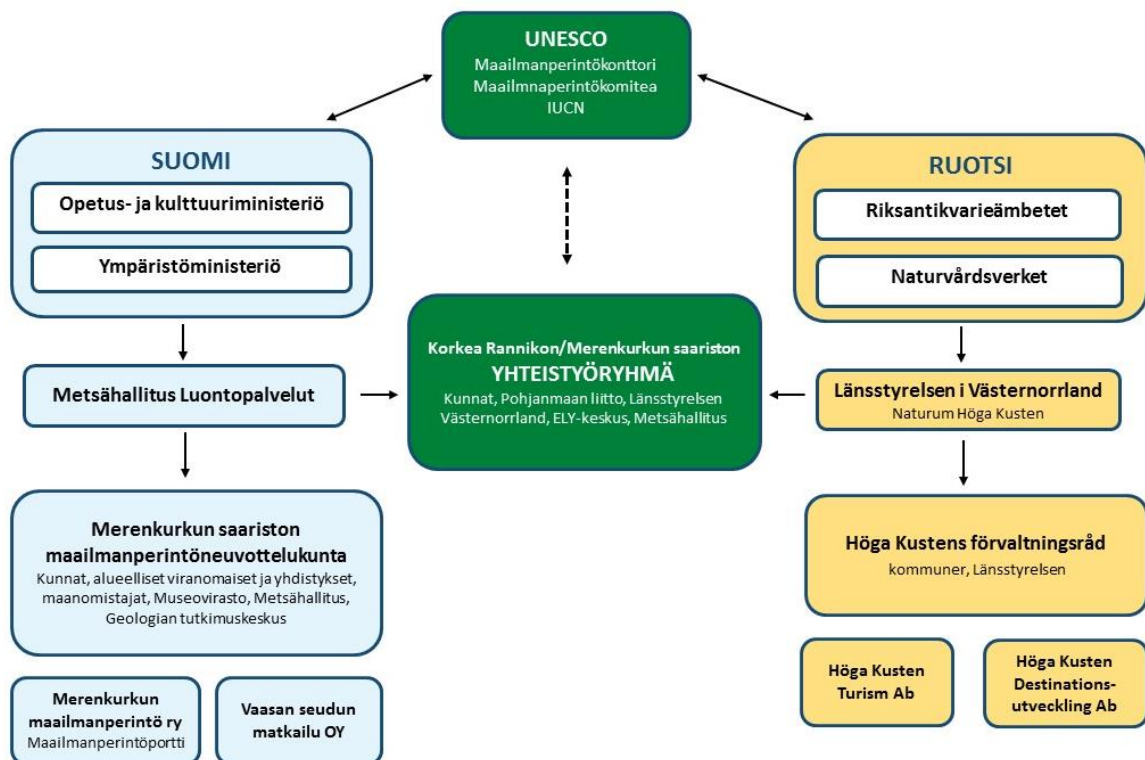
toimintaa konkreettisesti maailmanperintötyössä. Neuvottelukunnan välineitä ovat kehittämisstrategia ja sen toimenpideohjelma sekä vuosittainen toimintasuunnitelma. Neuvottelukunta voi nimittää hankeryhmiä, joilla on selkeät tehtävät ja aikataulut toimenpideohjelman toteuttamista varten. Lisäksi se voi järjestää työpajoja ja seminaareja eri aiheista.

Korkea Rannikon ja Merenkurkun saariston yhteistyöryhmä

Yhteistyöryhmän päätehtävänä on hoitaa Korkea Rannikon ja Merenkurkun saariston yhteisiä hallinnollisia asioita kansallisten viranomaisten, Unescon maailmanperintötoimiston ja -komitean sekä Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton IUCN:n (International Union for Conservation of Nature) suuntaan. Yhteistyöryhmän tulee huolehtia koko maailmanperintöalueen hallintomallin tarkoituksenmukaisuudesta ja sen huomioon ottamisesta, että kyseessä on Ruotsin ja Suomen yhteinen maailmanperintöalue.

Yhteistyöryhmän tehtävänä on

- koordinoita raportointia Unescolle joka kuudes vuosi
- koordinoita hallinnollista työtä
- luoda ja vahvistaa yhteistä identiteettiä
- hoitaa yhteisiä hankkeita
- seurata pohjoismaista maailmanperintöyhteistyötä ja osallistua siihen
- hankkia tietoa muista rajat ylittävistä maailmanperintökohteista.

LIITE 2

Miehityt asiakaspalvelupisteet 2018

Pisteet esitetty kartalla punaisilla ympyröillä.

1. Korsnäsin kunnankirjasto
2. Strandmölle ravintola, Moikipää
3. Åminne venemuseo
4. Bergön kirjasto
5. Vasaan matkailuinfo
6. Kansalaisinfo, Vaasan kaupunginkirjasto
7. Maailmanperintöportti, Raippaluodon silta
8. Svedjehamn, Björköby
9. Vöyrin kunnankirjasto

Asiakaspalvelupisteet päivitetään tarpeen mukaan.

